بەشی یەکەم

ناساندنی توێژینەوە

1. پێشەکی
2. کێشەی توێژینەوە
3. ئامانجی توێژینەوە
4. گرنگی توێژینەوە
5. سنوری توێژینەوە
6. دەست نیشان کردنی زاراوەکان

بەشی یەکەم : ناساندنی توێژینەوە :

1/ پێشەکی:

مامۆستای باخچەی منداڵان پیشەیەکی زۆر هەستیارە، پێویستی بە تایبەتمەندی کەسی و ڕاهێنان و بڕوانامەی تایبەت و ورد هەیە، بە شێوەیەکی سەرەکی لەگەڵ خێزان بەشدارە لە بنیاتنانی بنەمای دەروونی و مەعریفی مرۆڤ، و هیچ کام لە ئێمە دەتوانێت نکۆڵی لە گرنگی ئەو ئەزموونانە بکات کە تایبەتمەندی مرۆڤن لە قۆناغی سەرەتایی منداڵیدا و کاریگەرییەکانیان، لەسەر ژیانی داهاتووی، لەم قۆناغەدا بە خێرایی کاریگەری لەسەر دەبێت بەهۆی ئەوەی دەورە دراوە، بۆیە گرنگیدان لەم قۆناغە گرنگییەکی زۆری هەیە.

سەرەڕای گرنگی و هەستیاری ئەم پیشەیە، ڕۆژ لە دوای ڕۆژ تێگەیشتنمان لە بەرزایی پەیامەکەی بچووکتر دەبێتەوە، ڕەنگە هۆکاری ئەمەش بگەڕێتەوە بۆ نەزانینی خەڵک لە زۆربەی ئەو زانیاریانەی کە پەیوەندییان بەم پیشەیەوە هەیە و ئەم نەزانییە هەندێک جار درێژدەبێتەوە بۆ... مامۆستا خۆی، وەک چۆن زۆر شت لە بارەی پیشەیەکەوە نازانێت، و زۆربەی کاتەکانیش هەروایە لەوانەیە بە زۆر یان بەڕێکەوت هەڵبژاردبێت، ئەمەش وای لێدەکات کە توانای تەواو نەبێت بۆ ئەوەی کارەکەی بە تەواوی ئەنجام بدات منداڵی بە یەکێک لە خۆشترین قۆناغەکانی ژیان دادەنرێت، دوور لە نیگەرانی و دڵەڕاوکێ و بارگرانی بەرپرسیارێتی و وابەستەییەکانی، بەڵام منداڵان کێشەی تایبەتی خۆیان هەیە، کە ڕەنگە تەنها گەشەکرنیان بەس بێت بۆ چارەسەرکردنی زۆربەیان . (الوكيل ومحمدامين، 2014:ل103)

٢/ کێشەی توێژینەوە:

سەرەڕای ئەو توێژینەوە زۆرانەی لەسەر منداڵان و باخچەی منداڵان ئەنجامدرا، توێژەران هیچ توێژینەوەیەکیان نەدۆزیەوە کە هەوڵی دەستنیشانکردنی ئەو کێشانە بدات کە مامۆستایانی باخچەی منداڵان بە دەستیەوە دەناڵێنن لەناو شاری هەولێر، کە کاریگەرییان لەسەر کارەکەیان هەیەو ڕەنگدانەوەی نەرێنی لەسەر پرۆسەی خوێندن، هەروەها پەرەپێدانی چارەسەری گونجاو بۆ ئەوان، بە جۆرێک کە کارلێکی ئەرێنی ڕوودات لە نێوان مامۆستا و منداڵ لە نێوان مامۆستاو هاوکارەکانی، و لە نێوان مامۆستاو دایک و باوکی منداڵەکەدا، بە جۆرێک کە باخچەی منداڵان ببێتە ناوەندێک بۆ چالاکییە پەروەدەییە ئامانجدارەکان لە کۆمەڵگادا.

باخچەی منداڵان هێشتا بە دەست کەمییەکی زۆرەوە دەناڵێنن لە زۆری باڵەخانەکاندا بەسە بۆ جێگیرکردنی ئەو ژمارە زۆرەی منداڵان کە خێزانەکانیان حەز دەکەن ناویان تۆمار بکەن لە باخچەی منداڵان،ئەمە جگە لەوەی زۆرینەی باڵەخانە بەردەستەکان نەگونجاون بۆ ئەوەی باخچەی منداڵان بن لە بواری باخچەی منداڵان ئەوەیە هێشتا نوێیە، سەرەڕای کردنەوەی بەشەکانی باخچەی منداڵان لە هەندێک لە کۆلێژەکانی پەروەردە، بەڵام هێشتا کەمی خولی ڕاهێنانی ڕێکخراو و هەمیشەیی هەیە کە پشتگیری مامۆستای باخچەی منداڵان بکات و بیرۆکە و ئەزموونی نوێی بۆ دابین بکات و پاڵ بەوەوە بنێت بۆ گەشەپێدان و مۆدێرکردنی بەردەوام .

گومانی تێدا نیە کە پێویستە پەیوەندیەکی نزیک لە نێوان خێزانی منداڵ و باخچەی ساوایاندا دروست بکرێت و شێوازی پەیوەندی کاریگەر پەیرەو بکرێت و پەیوەندیەکی نزیک لە نێوان ئەو دووانە دروست بکرێت بۆ دڵنیابوون لەوەی مافی منداڵەکە لەدەست نەچێت جگە لەوەش بۆ بێتوانایی چاودێریی پەروەردەیی لە چارەسەرکردنی ئەو کێشانەی کە باخچەکان بە دەستییەوە دەناڵێنن، بەڕێوەبەری باخچەی منداڵان پەنا دەباتە بەر چاودێری پەروەردەیی

وەک ئاماژەیەکی ڕاستەوخۆی بۆ چارەسەرکردنی کێشە جۆراوجۆرەکانە، وەک کەمی ئامێرو ئامرازەکان، خراپی دۆخی بیناکان، و بوونی کارمەندی ژن زیاتر لە ژمارەی پێویست .

کێشەی توێژینەوە لەم پرسیارە سەرەکییەدا دەست نیشان دەکرێت بە :

ئاستەنگەکانی بەردەم مامۆستایانی باخچەی منداڵان لە شاری هەولێر؟ باوترین ئاستەنگ چین ؟

٣/ ئامانجی توێژینەوە:

- ❖ زانینی ئەو ئاستەنگانەی بەردەم مامۆستایانی باخچەی منداڵان لە شاری هەولێر بە شێوەیەکی گشتی .

٥/ گرنگی توێژینەوە:

گرنگی توێژینەوە بەم شێوەیە :

1) مامۆستای باخچەی منداڵان دووەم پەروەردەکارە لە دوای خێزان، وە بەرپرسیارە لە چاندنی متمانە لە دڵی منداڵان و دانانی ئەو یاسایانەی کە کۆنترۆڵی هەڵسوکەوتەکانیان دەکەن لە پۆلدا ئەکادیمی و دەرەوەیی .
2) مامۆستا منداڵ فێری ڕەوشتی باش دەکات و فێری جیاوازی نێوان ڕاست و نادروستی دەکات و کاتە گونجاوەکان هەڵدەبژێرێت و ئەویش وردە وردە ئەم کارە دەکات .
3) مامۆستا سەبر دەگرێت لەگەڵ منداڵەکان بۆ ماوەیەکی زۆر لەگەڵیان دەمێنێتەوە ، یاریان لەگەڵ دەکات گوێ لە بیرۆکەکانیان دەگرێت کاردەکات بۆ دامەزراندنی پەیوەندیەکی ئەرینی و کۆمەڵایەتی لەگەڵ منداڵەکان .
4) مامۆستا پێویستییەکانی منداڵ دەستنیشان دەکات و جیاوازی تاکەکەسی جیادەکاتەوە، فێری شێوازە پەروەردەییە مۆدێرنەکان دەبێت، تواناکانی پەرەپێدەدات، کلتوری خۆی نوێ دەکاتەوە، وەک درک بە گرنگی ئەو ڕۆڵەدەکات کە دەیگێرێت، هەموو ئەم هەستە ئەرێنیانە کە مامۆستایانی منداڵان هەڵیدەگرێت کاریگەری لەسەر پرۆسەی پەروەردە هەیە و بەم شێوەیە کاریگەری لەسەر منداڵان دەبێت.

6/ سنوری توێژینەوە :

1. سنوردارکردنی کات: ئەم توێژینەویە لە ماوەی ساڵی خوێندنی(٢٠٢٣- ٢٠٢٤) ئەنجامدراوە.
2. سنوری شوێن: ئەم توێژینەوەیە لەسەر هەموو باخچەی منداڵانی شاری هەولێر ئەنجامدراوە.
3. سنوری مرۆیی: ئەم توێژینەوەیە جێبەجێکراوە بۆ سەرجەم مامۆستایانی باخچەی منداڵان بە شاری هەولێر .

٦/ دەستنیشان کردنی زاراوەکان:

١/ قۆناغی باخچەی منداڵان :

قۆناغێکی تایبەتە بۆ منداڵانی بچووک کە تەمەنی چوارساڵیان تەواو کردووە پێش قۆناغی سەرەتایی دێت، واتە منداڵانی نێوان تەمەنی(٤-٦) ساڵ دەگرێتەوە .

ساڵ و ماوەی خوێندن دوو ساڵە و بە دوو قۆناغ ئەنجام دەدرێت :

-باخچەی مندالان بۆ ئەو منداڵانەیە کە تەمەنی چوار ساڵیان تەواو کردووە .

-خوێندکارانی پێش بنەڕەتی کە تەمەنی پێنج سالیان تەواو کردووە .

خوێندن لەوێ بەپێی مەنهەجێک ئەنجام دەدرێت کە وەزارەتی پەروەردە دیاری دەکات، دوای تەواوکردنی ئەم قۆناغە منداڵەکە دگوازرێتەوە بۆ قوتابخانەی سەرەتایی، لەوێ لە پۆلی یەکەمی سەرەتایی تۆماردەکرێت(مکتب یونسکو،2006)

بەشی دووەم

سنوری تیۆری

1. دەروازەیەك بۆ نایینی باخچەی مندڵان
2. چۆنییەتی دروست بوونی باخچەی منداڵان
3. گرنگی باخچەی منداڵان
4. کەسایەتییەکانی باخچەی منداڵان
5. کێشەکانی بەردەم مامۆستایانی باخچەی منداڵان
6. ڕۆڵی مامۆستا لە باخچەی منداڵان
7. قەبارەی باخچەی منداڵان
8. سەرچاوەی باخچەی منداڵان
9. ئامانجی باخچەی منداڵان
10. شوێنی جوگرافی باخچەی منداڵان

بەشی دووەم / سنوری تیۆری

سنوری تیۆری :

1/ دەروازەیەک بۆ ناسینی باخچەی منداڵان :

باخچەی منداڵان دەزگایێکی پەروەردەییی کۆمەڵایەتیە، کە تێیدا پلانی پرۆگرام و پلانی داڕێژراو دانراوە بۆ کەسایەتی منداڵ و لە گشت ڕووپێکەوە گەشەی پی دەدات پەیوەندیەکان زیاتر بەهێز دەکات و فێری ئەزموون و کارامەیی نوێ دەبێت، ئەویش لە ڕێگای ئەنجامدانی چالاکیی جۆراوجۆر یاری و چالاکی ئازاد، دۆزینەوەی تواناو بەهرە و ئاراستەکانیان . (ابوشقر،2006: 17).

٢/ چۆنییەتی دروست بوونی باخچەی منداڵان :

دوا بە دوای ئەوەی ئافرەتانیش لە ماڵ هاتنە دەرەوە و شانبەشانی پیاوان دەستیان بە کارکردن کرد، پێویستیان بەوە بوو یەکێک، دەزگایەکی هەبێ چاودێری مندالان بکات، پێشتر منداڵ تەنیا لە ماڵ پەروەردە دەکرا، ماڵ دەزگایەکی کۆمەڵایەتی بوو، بۆیە دوای بیر لەوە کراوە کە دەزگایێک دروست بکریت بە تایبەت بۆ منداڵانی ٥ ساڵی یەکەمی تەمەنیان، ئەوە بوو لە ساڵی ١٨٤٠ (فریدریک فرۆبڵ) یەکەم دەزگای تایبەت بە منداڵانی کردەوە، ناوی نا (باخچەی منداڵان)، چونکە پێی وابوو منداڵ وەکو گژو گیا گەشە دەکات و گرنگیپێدانیان بەرهەمی باشی دەبێت .

لە ساڵی ١٨٤٨ ژمارەی ئەو باخچانە لە ئەڵمانیا زیادی کرد گەیشتە ١٦ باخچە. (ابوشقر،2006: 18)

3/ گرنگی باخچەی منداڵان:

1. قۆناغی باخچەی منداڵان، پرۆسەیەکە بۆ گەشەپێدان و بەرەوپێشبردنی بەڕێوەبردنی لایەنی ئەقڵی و جەستەیی و هەڵچوونی و زمانی منداڵ .
2. قۆناغی باغچەی منداڵان قۆناغێکی گرنگ و هەستیارە لە ژیانی فێرکاری منداڵدا، زاناکان لەسەر ئەوە کۆکن لە گرنگترین قۆناغەکانی فێرکردنە، تەنانەت بە بناغەی پتەوی قۆناغەکانی تر دادەنرێت .
3. قۆناغی باخچەی منداڵان قۆناغێکی گرنگی گەشەی منداڵە، لەم قۆناغەدا زۆربەی بنەماو تایبەتمەندیەکانی کەسایەتی دوارۆژی منداڵ دروست دەبێت .
4. منداڵ لە باخچەی منداڵان فێری ڕێزگرتن و سیستەم و کارامەیی تایبەت دەبێت، لە ڕووی نانخواردن و چۆنیەتی قسەکردن و پۆشینی جلوبەرگ و شێوازی ڕۆیشتن و..... (زنکنە،2006: 29)

٤/ کەسایەتییەکانی باخچەی منداڵان:

1. بەڕێوەبەر: ئەو کەسەیە کە ئەرکی بەڕێوەبردنی باخچەکەی لە ئەستۆیە، هەموو کارەکان هەڵدەسەوڕێت و پەیوەندی بە هەموو کەسانی ناو باخچەکەوە هەیە، پەیوەندییەکی تۆکمەشی هەیە لەگەڵ دەرەوەی باخچەکە، وەک وەزارەتی پەروەردە بۆ ڕاییکردن و بەدەستخستنی پەروەردە و فێرکردنێکی تەندروست .
2. مامۆستا : ئەو کەسەیە کە ئەرکی پەروەردەکردنی منداڵە لە ناو پۆل، پەیوەندیی ڕاستەوخۆی بە منداڵەوە هەیە و کار دەکات بۆ فێرکردنی منداڵ لە نزیکەوە ئاگاداری قوتابییەکانیەتی، پەیوەندیشی بە باوانی منداڵەوە هەیە، ئاگادار کەرەوەیە لە هەر گرفتێک کە بۆ خوێندکارەکە پێش دێت، دەبێت مامۆستای باخچەی منداڵان هەڵگری بڕوانامەی بەکالۆریۆس بێت و پسپۆر بێت لە بوارەکەی خۆی، تاکو بتوانێت پەروەردەییەکی تەندروست، فێرکارییەکی تۆکمە پێشکەش بە منداڵ بکات .
3. چاودێر: ئەمانە ئەو کەسانەن کە خاوەن بڕوانامەیێکی نزمترن لە مامۆستا، ئەرکیان ئەوەیە لە پۆل لەگەڵ مامۆستا هاوکار بن و یارمەتیدەر بن بۆ ئاسانکردنی کارەکانی و چاودێریکردنی منداڵ، چونکە منداڵی باخچە ناتوانێت وەکوو قوتابخانە بە تەنیا بە جێ بهێڵدرێت، بۆیە چاودێر ڕۆڵی گرنگی هەیە لەگەڵ مامۆستا دەبێتە هۆی کەمکردنەوەی فشار لەسەری و مایەی کارئاسانی زیاتر .
4. چێشتلێنەر: ئەو کەسانەن کە لە باخچەدا بە تایبەت باخچە تایبەتەکان(أهلی) کار دەکەن، ئەرکیان ئامادەکردنی خۆراک پێشکەشکردنە بۆ هەموو ئەندامانی باخچە، پێویستە ئەمانە پشکنینی تەندروستیان بۆ کرابێت، بۆ ئەوەی دڵنیابینەوە لە سەلامەتی چێشتلێنەرەکان .
5. کارگوزاری پاکردنەوە : ئەمانە ئەو کەسانەن کە هەڵدەستن بە پاککردنەوەی هەر شوێنێک کە پیس بێت، پاک و خاوێنکردنەوە لە ئەستۆی ئەم کۆمەڵە دایە .
6. پاسەوان : ئەمە ئەو کەسەیە کە چاودێری هەموو باخچەکە دەکات، ئەرکی پاریزگاریکردنە لە هەر شتێک کە ڕوو دەدات و یارمەتیدەری باخچەکەیە، پێویستە پاسەوان هەموو شۆفیرەکان بناسێت کە هاتوچۆ بە منداڵ و کەسەکانی تری باخچەکە دەکەن، بۆ ئەوەی ڕووداوی نەخوازراو ڕوو نەدات، بۆ نموونە (ڕفاندن) هەروەها پێویستە مامۆستا پاسەوان بە منداڵ بناسێنێت گەر منداڵ لەبەر دەرگا تووشی کێشە بوو بتوانێ داوای یارمەتی لێ بکات .
7. پزیشک : دەبێت لە هەموو باخچەیێکەدا هەبێت، کاری چارەسەرکردنی هەموو کەسە نەخۆشەکانی باخچەکەیە، جگە لەوەی دەبێت شارەزایی لە سایکۆلۆژیای منداڵ هەبێت .
8. منداڵ : هەموو ئەو کەسانە کە باس کران، کار دەکەن لە پێناو منداڵ، منداڵ کرۆکی سەرەکیی باخچەیە، بە زۆری تەمەنیان چوارساڵی و پێنج ساڵییە، لە لایەن بەخێوکەر و خێزانەکانیانەوە ناویان تۆمار کراوە بۆ خوێندن لە باخچەی منداڵان . (رفیقە،2014: ١٧-٢٢)

٥/ کێشەکانی بەردەم مامۆستایانی باخچەی منداڵان :

سەرەڕای زۆری توێژینەوە لەسەر منداڵان و باخچەی منداڵان لە هەر شوێنێکی جیهان جا ناوچەی تایبەت بە خۆت بێت یان بیانی، بەڵام توێژەرەکە هیچ لێکۆڵینەوەیەکی نەدۆزیەوە کە هەوڵی دەستنیشانکردی ئەو کێشانە بدات کە مامۆستایانی باخچەی منداڵان بە دەستیەوە دەناڵێنن .

لێرەوە دەستنیشانکردنی ئەو گرفت و ئاستەنگانەی کە کاریگەرییان لەسەر ئەدای مامۆستای کارەکەی هەیە، کە کاریگەری نەرێنی لەسەر خوێندن لە قۆناغی پێش قوتابخانەدا هەیە، و پەرەپێدانی چارەسەری گونجاو بۆیان دەبێتە

هۆی زیادبوونی نێوان مامۆستاو منداڵ، هەروەها کارلێکەکانی نێوان مامۆستاو هاوکارەکانی و بەشدارییەکی کاریگەر دەکات لە دروستکردنی کارلێککردن پەیوەندییەکی ئەرێنی لە نێوان مامۆستاو دایک و باوکی منداڵەکەدا، بە جۆرێک کە باخچەی منداڵان ببێتە ناوەندێک بۆ چالاکییە پەروەردەییە ئامانجدارەکان لە کۆمەڵگادا .

لە ڕێگەی چاودێریکردنی ئاست و نەبوونی پێشکەوتنی منداڵان لە زۆربەی باخچەکانی منداڵاندا، گەڕانێک بۆ ئەو هۆکارو کێشانە کرا کە ڕێگری لە مامۆستایانی باخچەی منداڵان دەکەن، لەم کێشانە ڕووبەڕووی مامۆستایانی باخچەی منداڵان دەبێتەوە تێبینی کران و بەم شێوەیە هەژمار کران :

١/ نەبوونی فەلسەفەیەکی ڕوون بۆ باخچەی منداڵان :

ئەمەش ڕەنگە بە هۆی نەبوونی مەنهەجی پەروەردەیی بۆ قۆناغی پێش پێش قوتابخانە لە شاری هەولێر ئەمەش هۆکارێکە بۆ دروستکردنی کێشە بۆ مامۆستا .

٢/ نەبوونی خولی ڕاهێنان :

ئەم کێشەیە لە کاتی خزمەتدا ڕووبەڕووی مامۆستایان بووەتەوە، وەک مامۆستایان ئاماژەی پێدەکەن و ئەمەش ڕەنگە بەهۆی کەمی ژمارەی سەرپەرشتیارانی پەروەردەییەوە بێت کە بەرپەرسیارن لەو جۆرە ئەرکانە .

٣/ چاوەڕوانییە بەرزەکانی دایکان و باوکان کە لەگەڵ تواناکانی منداڵەکانیان ناگونجێت :

هۆکاری ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ نەبوونی هۆشیاری دایکان و باوکان و نەزانینی توانای ڕاستەقینەی منداڵەکانیان، هەروەها لاوازی بەرنامەکانی میدیایی پەیوەست بە گرنگیی...ڕۆڵی باخچەی منداڵان .(سید،53:2001)

٤/ ئەو ماوەیەی کە پێویستە بۆ دەوام زۆرە :

ژمارەیەکی زۆر لە مامۆستای ئافرەت لە دوای دەوامەوە بە پاسەکان یاوەری منداڵەکان دەکەن و ئەمەش کاتێکی زۆری دەوێت چونکە شوێنی نیشتەجێبوونی منداڵەکان دوورە لە باخچەی منداڵان.

٥/ مامۆستا پسپۆری باخچەی منداڵان نییە :

ئەمەش بە هۆی نەبوونی یاسا یان ڕێنمایی پابەنکەر سەبارەت بە جۆری پسپۆری کە پێویستە بۆ کارکردن لە باخچەی منداڵان ، بۆیە مامۆستای ناپسپۆر چۆنیەتی مامەڵەکردن لەگەڵ منداڵانی باخچە لای قورس دەبێت .

٦/ نەبوونی داهاتی کەم لە کار :

ئەمەش بۆ کەمی مووچەی مامۆستایان وزیادبوونی ژمارەی بێکارانی دەرچووی کچان دەگەڕێتەوە.

٧/ نەبوونی ئارەزووی دایک و باوک بۆ بەدواداچوون بۆ منداڵەکانیان:

ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ نەبوونی هۆشیاری میدیاکان لە گرنگی بەدواداچوون بۆ منداڵان لەم بابەتەدا قۆناغ و نەبوونی هۆشیارییان لە گرنگی پێش قوتابخانە،جگە لە نیگەرانییەکانی دایک و باوک: زانراوە کە منداڵانی باخچەی منداڵان سەر بەو خێزانانەن کە هەردوو لایەن هەم باوک و دایکیش کار دەکەن بۆیە ڕەنگە کەمی کات هۆکارێک بێت لە پشت ئەمەوە .

٨/ مامۆستا ناچارە ئەوەی پێویستی پێیەتی بکڕیت بۆ ئەوەی بەردەوام بێت لە پرۆسەی خوێندن :

ئاماژە بەوە دەکرێت کە مامۆستا لە ڕەوتی پرۆسەی خوێندندا بۆ ئەوەی پێویستی پێیەتی خەرج دەکات لە خەرجییەکانی خۆی، لێرەدا کەمکردنەوەی خەرجییەکان بۆ باخچەی منداڵان پەیوەندی بە پاشەکەوتکردنی زیاترەوە هەیە قازانجی ئەگەری لەسەر حیسابی پرۆسەی خوێندن .

٩/ نەبوونی پێداویستی و کەرەستەی تەواوەتی باخچەی منداڵان :

بۆمان دەردەکەوێ کە مامۆستایانی ئەو قوتابخانانەی کە توانای کەمیان هەیە زیاتر زیانیان بەرکەوتووە، ئەمەش لەبەر ئەوەیە کە ئەو قوتابخانەیانەی کەرەستەی کەمیان هەیە موچەی بەرز بۆ مامۆستایان وەرناگرن، ئەمەش هۆکاری کەمی سەرچاوەی ئەو باخچانەیە، بەهەمان شێوە ئەم باخچانەش نایکەن یاری پەروەردەیی بەس دابین بکەن چونکە ئامانجی سەرەکییان قازانجە مامۆستایان ناجێگیرن بە بەراورد بەو قوتابخانانەی کە ئامێری بەرز یان واتە کە نرخێکی زۆری هەیە.

حوکمدان لەسەر ڕەفتاری سەرەتایی گەنجان لە ڕەوتی گەشەکردنی منداڵ یان پەیوەندی مرۆڤایەتیدا فێر ناکرێ، بەڵکو لەگەڵ پەروەردەی مامۆستا خۆیدا گەشە دەکات و سەرهەڵدەدات، لە هەڵوێستەکانی لە ماڵەکەیدا و لەو ڕادەیەی کە ڕەفتارەکانی قبوڵکراون یان مەحکوم کراون.

پڕچەککردنی مامۆستا بە چەندین بیرۆکەی ڕەسەن و توانای دروستکردنی ڕۆڵ، مانای ئەوە نییە کە توانای چارەسەرکردنی کێشەکانی هەیە، یان هەڵە نەکات بەڵکو قەدرزانی منداڵەکان بەدەست دەهێنێت ئەگەر دان بە هەڵەکەیدا بنێت و هەوڵی ڕاستکردنەوەی بدات ئەم هەڵەیە بەزەیی بۆ هەموومنداڵێک کە کێشەی هەیە وە تێدەگات کە کێشەکانی پاڵدەنێت بۆ دروستکردنی کێشەی تر ئەمەش وای لێدەکات لێکۆڵینەوە لە ڕەگ و ڕیشەی هۆکارەکان بکات بۆ ئەوەی بتوانێت بنەبڕ بکات یان لەگەڵ دایک و باوکدا گفتوگۆیان لەگەڵ بکات بۆ ئەوەی هاوکاریان بکات لە دۆزینەوەیان بۆ چارەسەری سەرکەوتوو، بۆ لابردنی کێشەکان لە بناغەکانیان و کارکردن بۆ گۆڕینی نەرێنی یان چالاکی زۆری ئەو دەبێتە هۆی مەیلی ئەرێنی و بنیاتنەر، متمانە بە تواناکانی فێربوونی و مامۆستا ڕۆڵێکی دیار دەگێڕێت لە دروستکردنی مەیلی منداڵان .(الداغستانی،2010: ٢٠٣- ٢٠٤)

٦/ ڕۆڵی مامۆستا لە باخچەی منداڵان :

زۆرن ئەوانەی کە توانای زگماکییان هەیە بۆ مامۆستابوون، کە بە ئەزموون و شارەزایی ڕۆڵی خۆیان ئاشکرا دەکەن بەڵام مامۆستای باخچەی منداڵان مۆدێلێکی دیاریکراوی نییە، یان بەرنامەیەکی تایبەتی نییە ئەو تاکێکی نایاب و یەکەم مەرج کە دەبێت هەیبێ، حەزو ئارەزووی گەورەیە بۆ منداڵان .

مامۆستای باخچەی منداڵان دەبێت ئاگاداری ئەو مەترسیانە بێت کە ڕەنگە سەلامەتی منداڵان بەرکەوتبێت بۆ ئەوەی بتوانێت ئاسوودەیی و سەلامەتی بۆیان مسۆگەر بکات، لە ڕێگەی نموونەی باش و کردەوەی باشەوە بەهاکانیان فێربکات نەک لە ڕێگەی وانەوتنەوە و پێدانی وانە بە قوتابیان لەسەر ئەخلاق یان هەڕەشە یان سزا و نابێت ڕۆڵی بانگخوازی فەزیلەت و ڕێنوێنی وەربگرێت بۆ ئەو بە منداڵەکە مەڵێ بۆ نموونە نابێت قسەی قێزەونی وا بڵێت من حەزم لێ نییە تۆ کاتێک شتێکی لەم شێوەیە دەکەیت ، بەڵکو دەبێت شێوازی قبوڵنەکراوی ڕەفتارەکانی بۆ ڕوون

بکەیتەوە مامۆستای کاریگەر لە فێرکردنی منداڵدا پێویستی بە زیاترە لە زانینی جەستەی مرۆڤ یان ئەو لێهاتووییانەی کە پێویستن بۆی پێویستە توانای گرنگیدان و هۆشیاری هەبێت .(بداع واخرون،2013:47).

٧/ قەبارەی باخچەی منداڵان :

لە سەرەتای دامەزراندنیەوە باخچەی منداڵان لە قوتابخانە جیاکراوەتەوە- لە قۆناغەکانی تری خوێندندا- بەهۆی قەبارە بچووکەکەیەوە چونکە ئەوانەی بەرپرسیارن لە پەروەردەکردنی منداڵ پێش خوێندن پێیان باشە باخچە لە ماڵەوە نزیکتر بێت لە قوتابخانەیەکی ئاسایی لە قەبارەی خۆیدا، ئامێرەکانی و کەشوهەوای گشتی و دەتوانرێت بڵێین کە فۆڕمی گشتی باخچەی منداڵان وردە وردە لە تەقلیدی دوورکەوتەوە، لە کلینیکێک دەچوو بەهۆی کوالێتی کەلوپەلی ماڵەوە لەوانەش فەرش و پەردە وە ڕەنگی گەشاوە لە بری ڕەنگی قاوەیی سەوز یان پەمەیی دیوارەکان باخچەی ساوایان بە گەورە دادەنرێت ئەگەر ژمارەی منداڵەکانی تێدا بگاتە سەدو بیست منداڵ یان زیاتر لە چاوی زۆر کەسدا،

لە ڕووی شێوەشەوە باشترە باخچەی منداڵان لە شێوەی ڤێلایەکی یەک نهۆمیدا بێت بە دارو حەوشەی فراوان دەور درابێ گومانی تێدا نییە کە قەزای گەورە بۆ هەر منداڵێک ئازادی جوڵەی پێدەبەخشێت لە ناو چالاکییەکەدا ژوور لە کۆریدۆرەکانی دەرەوەی پۆل لە باخچەی منداڵان لە حەوشەکەی یاریکردن پێکهاتەیەکی گرنگ و جەوهەری باخچەی منداڵان و پاساوەکانی بوونی .(سلامە،1993،29)

٨/ سەرچاوەی باخچەی منداڵان :

باخچەی منداڵان لە ئەنجامی هەوڵی پەروەردەکاران و فەیلەسوفان و بیرمەندان و ئەوانەی خەمی تەندروستی و پەروەردەی منداڵی بچوکیان هەیە سەریهەڵدا، لە نێو ئەو زانا پەروەردەکارانەدا ژان جاک ڕۆسۆی پێشەنگی قوتابخانەی سروشتی هەیە، ئەم کورتەیەک لە فەلسەفەی پەروەردەیی خۆی دەخاتە ڕوو بە وتنی: سروشت ئارەزووی ئەوە دەکات کە منداڵان منداڵ بن پێش ئەوەی ببنە پیاو و هەر لەبەر ئەم هۆکارەش نابێت منداڵان ناچار بکەن پێشوەختە بچنە قوتابخانەی فەرمی، ڕۆسۆ داوای کرد نووسینەکانی پەروەردەیی لە ڕێگەی ئازادی وانەوتنەوە بە ئەزموون و ئەمەش مایکرد هەندێک کەس نەک تەنها بە دامەزرێنەری قوتابخانەی سروشتی بەڵکو بە دامەزرێنەری قوتابخانەی منداڵ سەنتەریش بزانن .

(جۆهـان پیسـتالۆزی داوای ئـازادکردنی هێـزە سروشـتییەکانی منـداڵ دەکـات و گرنگیـدان بە پەروەردەی دەروونـی و ئەخلاقـی و جەسـتەیی گشـتگیری جەمـاوەری خەڵـک بە بـێ گوێـدانە توانـا داراییەکانیـان و ئامـانجی ئەو تێکەڵکردنـی چـالاکیی پەروەردەیـی بـوو لەگەڵ کـاری دەسـتیدا، و ئامـانجی لە پشـتەوە ئەوە بـوو کە مامۆسـتایەکی بـاش ئـامەدە بکـات و چاکسـازی لە شـێوازی وانە وتـنەوە بکـات و کتێبـی گونجـاو بنووسێت . (سعید،1994: ٣٧-٤٠)

٩/ ئامانجی باخچەی منداڵان :

باخچەی ساوایان دامەزراوەیەکی پەروەردەییەو تایبەتمەندی تایبەتی هەیە ئامانجی ئەوەیە گەشەکردنی یەکگرتووی منداڵ لە ڕەهەندە جەستەیی و دەروونی و کۆمەڵایەتییەکان بەدەستبهێنێت تا ئەو ڕادەیەی کە تواناکانی ڕێگەی پێدەدات، بە پراکتیزەکردنی ئەو چالاکییە ئامانجارانەی کە لەبەردەستیدایە .

ئامانجەکانی باخچەی منداڵان بریتین لەمانەی خوارەوە :

1. کە منداڵ ئاشنا بێت بە چەمک و هێزی خودای گەورە دروستکەری هەموو شتێک .
2. بەپێی سروشتی جیاوازەکەی بەڕێز و قەدرزانی مامەڵەی لەگەڵدا چونکە بوونەوەرێکی زیندووە پێویستە لە هەموو ڕوویەکەوە گەشە بکات .
3. بۆ ئەوەی پەیوەندی کۆمەڵایەتی لەگەڵکەسانی تردا هەبێت لە گەنج و پیر .
4. بۆ ئەوەی لە ڕووی زمانەوانییەوە بە دروستی دەربېردرێت .
5. بۆ بەکارهێنانی هەر پێنج هەستەکە لە جوڵەو یاریکردندا .
6. زیادکردنی توانای دەربڕینی ڕوونیخۆی بە شێوەی زارەکی .
7. تێگەیشتن لە چەمکی ژمارەیی شتەکان .
8. داهێنەر وداهێنەر بێت لە شێوازە جیاوازەکانی دەربڕین و هەستکردن بە دڵخۆشی. (العبد و أخرون،2009 : ١٣)

١٠/ شوێنی جوگرافی باخچەی منداڵان :

نزیکەی هەموو ئەو توێژینەوەیانەی کە لەسەر شوێنی گونجاو بۆ دامەزراندنی بینای باخچەی منداڵان ئەنجام دراون هاوڕان لەسەر ئەوەی کە باخچەی منداڵان لە شوێنێکی نزیک نیشتەجێبوونی منداڵان بکرێت بۆیە دەتوانن بە پێ بگەنە ئەویّ جا بەتەنیا بێت یان بە یاوەری پاسەوانەکانیان .

هەندێک پێوەر هەیە لەسەر بنەمای ئەوان شوێنی باخچەی منداڵان لە ژمارەیەک وڵاتدا هەڵدەبژێردرێت : ستانداردی ئەمەریکی پێشنیاری ئەوە دەکات کە شوێنی بینای قوتابخانەکە نزیک بێت لە شوێنی نیشتەجێبوونی خوێندکاران و دوور بێت لە بازاڕە گشتیەکان و کارگە بە هەموو جۆرەکانیەوە و بەستراوەتەوە بە ڕێگای گشتی بۆ ئاسانکاری گەیشتن بە ئەمبولانس و سەیارەی ئاگرکوژێنەوە بۆی، باشترە بە چەمکێکی سەوز دەور بدرێت بۆ ئەوەی خۆشی و خۆشی لە دڵی منداڵاندا بچێنێت .

لە کاتێکدا لە ستانداردی فەرەنسی بۆ بینای قوتابخانەکان پێشنیاری ئەوە دەکات کە شوێنی بینای قوتابخانەکان فراوان بن و دوور بن لە هەموو ئاستەنگێک دوور بن لە یەکتربڕینی ڕێگاکان و پادگانی سەربازی و گۆڕستانەکان و دەستگەیتنیان ئاسان بێت.

ستانداردی ئەڵمانی بۆ بینای قوتابخانەکان دەڵێت کە شوێنی قوتابخانەکە دەبێت دوور لە شەقامە قەرەباڵغەکان، و بتوانرێ تسەیارەی ئاگرکوژێنەوە و کارەبا و ئەمبولانس بگاتێ .(العنانی،2008: ٨٨)

بەشی سێیەم

ڕێبازو کردارەکانی توێژینەوە

1.کۆمەڵگای توێژینەوە

2.سامپڵی توێژینەوە

3.ئامرازەکانی توێژینەوە

4.هۆکارەکانی ئاماری

بەشی سێیەم :

ڕێبازو کردارەکانی توێژینەوە :ئەم بەشە پێکدیت لەو ڕێبازوکردارانەی کەتوێژەران پشتیپێدەبەستن و بەکاری دەهینن بۆ بەدیهێنانی ئامانجی توێژینەوە،بریتین لە:

1. کۆمەڵگای توێژینەوە :بریتیە لەمامۆستایانی باخچەی منداڵان لەشاری هەولێر بۆساڵی 2023-2024 کەژمارەیان (578)مامۆستایە (49) باخچە

2.سامپڵی توێژینەوە :لەکۆمەڵگای توێژینەوە پێویستدەکات سامپڵی توێژینەوە دیارییکرێت تاوەکو توێژەرایەتی لەکۆمەڵگاکە بکات، گەر هاتوو ئاسان نەبوو توێژینەوە لەسەر گشت تاکەکانی کۆمەڵگا ،دەکرێ چەند تاکێک لەو کۆمەڵگایە هەڵبژێری بەمەبەستی توژینەوە لەسەریان,بۆیە توێژەران وایان بەباش زانی (50)مامۆستایانی باخچەی منداڵانی شاری هەولێر بەمەبەستی ئەنجامدانی توێژینەوەلەسەریان.ئەمیش دەکرێتە دوو بەش :

آ / **سامپڵی جێبەجێ کردنی بەرایی :**بۆمەبەستی ڕاهینان و دۆزینەوەی هەر هەڵەو گرفتێک لەتێگەیشتنی پێوانەکەلای سامپڵی توێژینەوەلەداهاتوو، توێژەران بەباشیان زانی سەمپڵیک هەڵبژێرن بۆئەوەی بەشێوەی سەرەتایی پێوەرەکەی لەسەرجێبەجێبکەن,بۆیەهەڵسان بەوەرگرتن (10) مامۆستای باخچەی منداڵان لەباخچەی منداڵانی (ئەوین)وەک سامپڵی جێبەجێ کردنی بەرایی .

ب / سامپڵی جێبەجێکردنی کۆتایی)سەمپڵی توێژینەوە: سامپڵی جێبەجێکردنی کۆتایی بریتی بوو لە(50)مامۆستای باخچەی منداڵانی ناوشاری هەولێر کەمامۆستای باخچەکانی (ساکار .ئەوین گۆنا،هاژە،گوڵە باخ)

خشتەی ژمارە (١)

ناوی باخچەکان و ژمارەی مامۆستایان

ژمارە	باخچەکان	ژمارەی مامۆستایان
١	ساکار	١٠
٢	ئەوین	١٠
٣	گۆنا	١٠
٤	هاژە	١٠
٥	گوڵەباخ	١٠
کۆی گشتی		٥٠

3.ئامرازەکانی توێژینەوە :

بۆبەدەستهێنان ئامانجی توێژینەوە،پێویست بە ئامادەکردنی ئامرازێک دەکات ئەویش پێوەری **زەحمەتیەکانی بەردەم مامۆستایان** بوو ،توێژەران پشتیان بە پێوەری (العاسمي،2009) بەست چونکە دەگونجێت لەگەڵ سروشتی ئەم توێژینەوەیە،ئەم پێوەرە (26) برگە پێکهاتووەکە کەهەر برگەیەک لە (3)برێتی پیکهاتووە ،لەگەڵ ئەورێنماییانەی کە چۆنیەتی وەڵا مدانەوەی روونەکاتەوە

- راستگۆیی پێوەر :

تاقیکردنەوە دروست وراستە ئەگەر ئەوە بپێوێت کە بۆ پێوانی دانراوە،نەوەک شتێکی تر (الزيودوعليان، 2005لا140)ئەمەش لەگرنگترین خەسڵەت دادەنرێت ئەگەر ئەوە بپێوین کەبۆی دانراوە (لقمش وآخرون،2008لا109)توێژەران پێوەرەکەیان پێشکەشی ژمارەیەک لەپسپۆڕوشارەزایانی بواری دەرونزانی پەروەردەکردن (پاشکۆی ژمارە1) بەمەبەستی زانینی راوبۆچوونیان لەدروستی هەر برگەیەک لەبرگەکانی پێوەرەکە ولا بردن وزیادکردنی هەر شتێک کەبەپێویستی دەزانن، توێژەران پشتیان بەرازیبوونی(85%)زیاتری پسپۆران بەست بۆدروستی هەر برگەیەک بەبەکار هینانی هاو کێشەی جی کۆپەر (لقمش وعبدالرحمن،2008, 226) لەئەنجامدانی گشت برگەکان ئەو رێژەو زیاتریان بەدەستهێناوە ,بەم شێوەیە راستگۆیی رواڵەتی پێوەر بەدەست هێنرا پاشکۆی ژمارە (2) .

- جێگیری پێوەر :

مەبەست لەجێگیری پێوەر ئەوەیە کەهەمان ئەنجام یان ئەنجامی نزیک بەدەستەوە بدات کاتێک بەسەر هەمان تاکەکانی دووبارە دەکریت لەهەمان بارودۆخ یان لێک نزیک (العزاوي،2007,لا9)بۆ جێبەجێکردنی جێگیری پێوەری تەنهایی دەروونی لای مامۆستایان،توێژەران بەبەکار هینانی ئامرازی دووبارە تاقیکردنەوەی پەیرەو کرد بەبەکار هینانی هەگبەی ئاماری .spssرێژەکەی بریتی بوو لە (0.81) کەگونجاو باشە بۆ جێبەجێکردنی لەسەر سامپڵی کۆتایی . بەم شێوەیە پێوەرشێوەی کۆتایی وەرگرت کەلە (26) برگەپێکدێت (3)برێتی لەخۆ دەگرێت کەبریتین لە(رازیم،تارادەیەک رازیم ، رازی نیم پاشکۆی ژمارە (2).

4.هۆکارەکانی ئاماری:

- بەکارهینانی بەرنامەی ئاماریspss بۆدەرهێنانی ئەنجامی توێژینەوە .

(الوكيل والمفتي 226j,2014)

بەشی چوارەم

خستنەڕووی ئەنجام و ڕاسپاردەو پێشنیارەکان

- خستنەڕووی ئەنجام
- ڕاسپاردە
- پێشنیار

بەشی چوارەم :

- خستنەڕووی ئە نجام :

لەم بەشەدا توێژەران هەڵدەستن بە پیشاندانی ئەنجامەکان و ڕادەی گونجانی لەگەڵ ئەنجامی توێژینەوەکەیان .

بۆ ئەم مەبەستە توێژەران لەڕێی ئەم دوو خشتەیەی خوارەوە ئەنجامەکانیان بۆ هەر بڕگەیەك خستۆتەڕوو کە تێیدا بە دیار کەوتووە کە لە تەواوی پێوەرەکەدا هەریەکە لە بڕگەکان چۆن ڕیزبەند بوون لە ڕێگای بەکارهێنانی (تاقیکردنەوەی تائی بۆ یەك نمونە) .

خشتەی ژمارە (2)

ئەنجامی تاقیکردنەوەی تائیی بۆ یەك نمونە ی بڕگەکانی پێوەر

ناوەندی گریمانەی	ناوەندە ژمێری	لادانی پێوانە	تای هەژمارکراو	تای خشتەی	بەها ئازاد	مستوى دلالة
2	2.186	0.274	4.815	1.676	49	0.05

خشتەی ژمارە (3)

ڕیزبەندی هەر یەك لە بڕگەکان بەرامبەر بە وەڵامەکان

بڕگەکان	ناوەندە ژمێری	لادانی پێوانەی
1	2.22	0.764
2	2.00	0.881
3	1.94	0.793
4	2.34	0.626
5	2.58	0.642
6	2.36	0.693
7	2.50	0.735

0.817	2.16	8
0.882	2.18	9
0.756	2.14	10
0.833	2.20	11
0.701	2.28	12
0.845	1.98	13
0.676	2.46	14
0.644	2.44	15
0.720	2.18	16
0.872	1.88	17
0.742	1.98	18
0.740	2.06	19
0.602	2.62	20
0.808	2.14	21
0.768	2.32	22
0.783	1.86	23
0.872	1.88	24
0.881	1.80	25
0.917	2.34	26

- **ڕاسپاردە:**

1. هاوکاری زیاتری نێوان وەزارەتی پەروەردە و وەزاروتی خوێندنی بالاو توێژینەوەی زانستی، بە مەبەستی هەبوونی پەیوەندی لە نێوان مامۆستایانی باخچە و بەشی باخچەی منداڵان لە کۆلێژی پەروەردەی بنەڕەتی .
2. برەودان بە توانای مامۆستایان بۆ زیاتر هۆشیار کردنەوەی قوتابیان بۆ بارودۆخەکانی ناو باخچەکان .
3. زیاتر گرنگی دانی بەڕێوەبەرانی باخچەکان بە بەرز کردنەوەی توانای مامۆستایانیان بە کەسایەتی و ڕۆشنبیری گشتیان لە ڕێگای ئەنجامدانی سیمنار و کردنەوەی خولی گەشەپێدان و هۆشیار کردنەوە .

- **پێشنیار:**

1. ئەنجامدانی توێژینەوەی زیاتر لە بوارەکانی گەشەپێدانی تواناکانی مامۆستایانی باخچەکان .
2. ئەنجامدانی توێژینەوەیتر لەسەر هۆشیار کردنەوەی مامۆستایانی قۆناغەکانی تری خوێندنی سەر بە وەزارەتی پەروەردە و فێر کردن بۆ ڕووبەڕوو بوونەوەی ئەو زەحمەتییانەی کە توشییان دەبێت.

سەرچاوەکان

سەرچاوەکان:

1_أبو شقير،محمد سليمان(٢٠٠٦). فعالية برنامج بالوسائط المتعددة لتنمية المفاهيم والوعي الصحي ،رسالة ماجستير ،غير منشورة ، كلية التربية، قسم المناهج و تكنولوجيا التعليم، الجامعة الإسلامية، غزة

2_بداع، أحمد محمد و آخرون (٢٠١٣). الثقافة الصحية ، الإردن: دار المسيرة، عمان.

3_الداغستاني، رولا شفيع (٢٠١٠). الصحة البيئية للطفل، وزارة الصحة، مديرية الأمراض السارية والمزمنة ، دائرة الصحة البيئية، مكتب منظمة الصحة العالمية بسوريا.

4- رفيقة، يخلف (٢٠١٤). دور رياض الأطفال في النمو الاجتماعي. المجلة الأكاديمية للدراسات الأجتماعية والإنسانية، قسم العلوم الاجتماعية.العدد ١١. جامعة حسيبة بن بوعلي بالشلف، الجزائر.

5- زنكنة،سوزان دريد أحمد (٢٠٠٩). الوعي الصحي ومصادرة لدي طلبة كلية التربية ، العدد الحادي والإربعود، مجلة ديالي، كلية التربية جامعة بغداد ، العراق.

6- سعيد، فوزية محمد (١٩٩٤). برنامج مقترح للاستعداد للقراءة لطفل الرياض بدولة الإمارات العربية، رسالة ماجستير غير منشورة ، معهد الدراسات العليا للطفولة، جامعة عين شمس ، القاهرة ، مصر.

7- سلامة، وفاء محمد (١٩٩٣). برنامج مقترح لتنمية بعض المفاهيم العلمية الأطفال الروضة ، رسالة ماجستير غير منشورة ، كلية البنات، جامعة عين شمس ، القاهرة مصر.

8- سيد، جبر متولي (٢٠٠١). الصحة العامة، بل برنت للطباعة والتصوير. القاهرة. جمهورية مصر العربية.

9- العبد، عوض محمد وآخرون (٢٠٠٩). الثقافة الصحية للجميع ، مكتبة الرشد: الرياض، السعودية.

10_ العزاوي,رحيم يونس كردى ,(٢٠٠٧)المنهل في لحلوم التربويه:القياس والتقويم فى الحمايه التدريسيه،الطبحة الأولى،دار دجلة للنشروالتوزيح،عمان الأردن.

11- العناني ، جنان عبد الحميد (٢٠٠٨). فاعلية برنامج تدريبي في إشباع الحاجات النفسية لأطفال الروضة، مجلة العلوم التربوية والنفسية، المجلد التاسع، العدد ٤، البحرين.

12- لقمش،مصـــــطفى البواليز،محمد المحايطـة،خليل عبدالرحمن(٢٠٠٨)،القياس و التقويم فى التربية الخاصة،الطبحة الثانية،دارالفكر للنشرو التوزيح عمان-الأردن

13- مكتب اليونسـكو بالقاهرة (٢٠٠٦).مشـروع تطوير وتنمية الطفولة المبكرة.منهج المطور في رياض الأطفال. وزارة التربية والتعليم.الأجفندة.

14- الوكيل،حلمي احمد والمفتى،محمدا امين(٢٠١٤)أسس بناء المناهج وتنظيماتها،الطبعة

السابعة ،دار الميسرة للنشر والتوزيح والطباعة،عمان،الأردن.

پاشکۆکان

پاشکۆی ژمارە (1)

ناوی شارەزایان و پسپۆران کە توێژەران ڕایان وەرگرتوون دەربارەی پێوەرەکە

ت	ناو	پسپۆڕی	شوێنی کار کردن
1	د. بان صباح يحيى	پەروەردە و دەروونزانی	پەروەردەی بنەڕەتی/ باخچەی منداڵان
2	د. سيناء احمد علي	دەروونزانی پەروەردەیی	پەروەردەی بنەڕەتی/ باخچەی منداڵان
3	د. سلوى احمد امين	پێوانە و هەڵسەنگاندن	پەروەردەی بنەڕەتی/ باخچەی منداڵان
4	د. رةوا صالح محمد	ڕێگاکانی وانەوتنەوەی کۆمەڵایەتی	پەروەردەی بنەڕەتی/ باخچەی منداڵان
5	م. چیمەن حمزة درويش	ڕێگاکانی وانەوتنەوەی زمانی کوردی	پەروەردەی بنەڕەتی/ باخچەی منداڵان
6	م. سروه علاء الدين	ڕێگاکانی وانەوتنەوەی زمانی کوردی	پەروەردەی بنەڕەتی/ باخچەی منداڵان
7	م. شيرين كامل	ڕێگاکانی وانەوتنەوەی زانستی گشتی	پەروەردەی بنەڕەتی/ باخچەی منداڵان
8	د. اشقي سليمان حسو	ڕێگاکانی وانەوتنەوەی زانستی گشتی	پەروەردەی بنەڕەتی/ زانستی گشتی
9	م. سارا احمد محمدامين	ڕێگاکانی وانەوتنەوەی زانستی گشتی	پەروەردەی بنەڕەتی/ زانستی گشتی

پاشكۆی ژمارە (2)

زانكۆی سەڵاحەدین

كۆلێژی پەروەردەی بنەڕەتی

بەشی باخچەی منداڵان

قۆناغی چوارەم/ باسی دەرچوون

پێوەری تایبەت بە پسپۆرو شارەزایان

مامۆستا :.. بەڕێز

سڵاو و ڕێز...

توێژەران دەیانەوێت توێژینەوەیەک ئەنجام بدەن بە ناونیشانی (ئەو ئاستەنگانەی ڕووبەڕووی مامۆستایانی باخچەی منداڵان دەبنەوە لە شاری هەولێر) .

توێژەرەكان پێوەرێكیان ئامادە كردووە، ئەم پێوەرە لە (٢٦) دەستەواژە پێک دێت، لەبەرئەوەی ئێوەی بەڕێز شارەزان لەم بوارەدا ، داخوازین بیروڕای خۆتان دەرببڕن دەربارەی بەكارهاتنی هەر دەستەواژەیەک لە دەستەواژەكانی پێوەرەكەو ڕاستكردنەوەو زیادكردنی هەر شتێک كە ئێوە بە شیاوی دەزانن .

بۆ زانین بڕێتی/ بەدیلی پێوەرەكە ئەمانەن (ڕازیم– تاڕادەیەک ڕازیم- ڕازی نیم)

لەگەڵ ڕێزدا

سەرپەرشت

د.تانیا نورالدین صابر

توێژەران

ئیمان عادل نامق

اسماء علی محمد

ژ	بڕگە	ڕازیم	تاڕادەیەك ڕازیم	ڕازی نیم
١	ئایا کاتی دەوام کردن لە باخچە زۆرە ؟			
٢	ئایا باڵەخانەی باخچەکە تایبەتە بە باخچەی منداڵان ؟			
٣	ئایا ژمارەی منداڵەکان گونجاوە لە پۆل بەپێی ڕووبەری پۆلەکە؟			
٤	ئایا شێوازی پۆلەکە گونجاوە بۆ سەرنج ڕاکێشانی منداڵەکانی باخچە ؟			
٥	ئایا کورسیەکانی ناو پۆل لەگەڵ تەمەنی منداڵەکان دەگونجێت و دۆلابی تایبەتی تێدا هەیە بۆ دانانی کەلوپەلی منداڵەکان ؟			
٦	ئایا هۆکارەکانی فێرکردن و ساردی و گەرمی و ڕووناکی ناو پۆلەکە گونجاوە بۆ وانە وتنەوەی منداڵەکان ؟			
٧	ئایا بازنەو زەنگی بەیانیان ئەنجام دەدرێت بۆ چوونە ژوورەوەی منداڵەکان بۆ پۆلەکانیان ؟			
٨	مامۆستا ناچارە هەندێک هۆکارو پێویستی وانە وتنەوە لەسەر ئەرکی خۆی دابین بکات ؟			
٩	کارگێری باخچەکە بە شێوەیەکی نەگونجاو هەڵسوکەوت لەگەڵ مامۆستاکان دەکات ؟			
١٠	پاڵنەری مامۆستا بۆ وانە وتنەوە لە ناو باخچە لاوازە ؟			
١١	ئایا ژمارەی مامۆستایان گونجاوە لەگەڵ ژمارەی قوتابیانی ناو باخچەکە ؟			
١٢	ئایا مامۆستایانی ناو باخچە زۆربەیان پسپۆری تایبەتی باخچە نین ؟			
١٣	ئایا ژمارەیەکی گونجاو لە پسپۆرانی دەروونی و ڕێنمایی پەروەردەیی لەناو باخچەکەدا هەن ؟			
١٤	هیچ پەیوەندیەک هەیە لە نێوان باخچەو کەس و کاری منداڵەکان ؟			
١٥	بەدواداچوون و پرسیارکردنی بەردەوام هەیە لە لای دایک و باوکی منداڵەکان ؟			
١٦	ئایا خێزانی منداڵەکان کەم و کورتیان هەیە لە پێدانی زانیاری و ڕێز بۆ منداڵەکانیان لە کاتی ناردنیان بۆ باخچە ؟			

١٧	ئايا كێشەكانی خۆت كاریگەری هەیە لەسەر ئەنجامدانی ئەركی مامۆستایەتیت لە ناو باخچە ؟			
١٨	ئایا مامۆستا بەشێک لە موچەكەی سەرف دەكات بۆ ڕازاندنەوەو پێویستییەكانی پۆلەكەی ؟			
١٩	مامۆستا هەست بە جیاوازی دەكات لە لای بەڕێوەبەرەكەی بۆ هەندێک مامۆستا لەناو باخچەكەی؟			
٢٠	هیچ هاندان و دەست خۆشیەک هەیە بۆ منداڵەكان بۆ ئەنجامدانی داهێنان و كاری جوان لەناو باخچەكەیان ؟			
٢١	مامۆستا ڕەچاوی جیاوازی تاكایەتی دەكات لە نێوان قوتابیانی پۆلەكەی ؟			
٢٢	ئایا ئەنجامدانی خول و سیمینار پێویستە بۆ زیاتر ئاشنابوونی مامۆستایان بەشێوازی تازەی وانە وتنەوە لە باخچەو هەڵس وكەوت كردنیان لەگەڵ منداڵەكان ؟			
٢٣	ئایا لە باخچەكەدا ڕووبەری سەوزایی هەیە بۆ ئەنجامدانی چالاكی تێیدا ؟			
٢٤	ئایا شوێنی تایبەت بەنان خواردن هەیە لەناو باخچەكەدا ؟			
٢٥	ئایا هیچ گەشتێک بۆ دەرەوەی باخچە بە منداڵەكان دەكرێت ؟			
٢٦	ئایا مامۆستای پسپۆری تایبەت بە وەرزش هەیە لەناو باخچە ؟			

زانکۆی سەڵاحەدین
کۆلیژی پەروەردەی بنەڕەتی
بەشی باخچەی منداڵان

مامۆستایانی خۆشەویست :
سڵاو و ڕێز ...

ئەوەی لەبەردەستتدایە پێوەرێکە لە (26) بڕگە پێکدێت کە بەگشتی پێوانەی تۆ دەربارەی دەپێوێت , وەڵامدانەوەت بۆ هەریەك لەبڕگەکان تەنها بۆچونی تۆ دەربارەی ئەمە دەگەیەنێت , چونکە هیچ وەڵامێك بە هەڵە و ئەویتر بە ڕاست دانانرێت .
لەسەر تۆی بەڕێزە هەموو بڕگەکان بەوردی بخوێنیتەوە پاشان نیشانەی (×) لەژێر یەکێك لەبەدیلەکان دابنێ کە بۆچونی تۆ زیاتر لەوانی تر دەگەیەنێت , هەروەك ئەم نموونەیە:

ز	بڕگە	ڕازیم	تارادەیەك ڕازیم	ڕازی نیم
1				×

سوپاس بۆ هاوکاریتان

توێژەران